

1. atē ki.kes nē klā.mpēr zi.n zen zē baŋ
2. mēnē vrint iz dē blumē gōn gi.tē
3. te.gēwārē spinē zē nimēr lēk me.t. mēfī.nē
4. spēr.jēn iz eŋ kwo.j wæ.rēk
5. up da sXip kre.gē zē bēsXymēld bru.t.ēt
6. dēn tmērman ē nē splmēr in zēnē vinjēr
7. dē sXipēr laktē zen lipēn af
8. in da fabrik is nikē tē zi.n
9. kumē ež i.r kintſē
10. bo.t.s Xē.fđ ons fi.r pintē | pintſēs |
11. breŋ ons twi.e kilo krikē | krikskēs |
12. zēbē mējyn væ.t.vē dræ.t. li.tērs wæ.t.n Δ.tXē-drugkē - of : Δ.tXēzo.pē
13. æ dræ.t.igdē me.t nē kly.pēl
14. ik spēt sēj kne.t. gēze.t. - of : gēzo.gē (plat, zeldz.)
15. vastelē.vē wo.r ni fōl mir gēvi.rt
16. ik sem bla.i dak mējyni me.t.gēgō.t.zēn
17. ik spēt ni Xēdē.t.zēn zylē mōtſē
18. wijegēt Xēdē.t.zēn - dēn dī.e di tēr kō.mt
19. en spmēkōp - en spmē(kōp)nēt - en alēf mōt.mē
20. eŋ klak - em pōts (voor kind., Fr. bérēt) - baŋ - ēm wa.i - padēstul - of : kampernuli - en o.t.X - en wē:r = stokken op de slikken v. d. Schelde.oever om den bot te vangen - nē pā.t - eŋ kapēlēke
21. di.e kē.t.rel de.ji.el dē wē.rlēt feXtē
22. ik sal ōu pe.rltſēs Xē.vē
23. ejēlant - du fōl ū.u sXepē - afbre.kē
24. vanzēle.vēnē etēm is nēm be.t Xēkre.gē
25. ge.f mē twai brē.jē sti.eñē - brē.jēr - dē bri.ētstē
26. da stāmber.lt stō.t.ēr nimērē
27. dē vent aēd e le.vē (gē)læk nē gru.ētēn i.er
28. lysēfē.r iz m dēn e.mēl ni Xēble.vē
29. dē sXoljūnēz e. mētē miēstēr nō.r dē zi.e gēwist
30. ikan tēX ni kōmē - i.er daklēr zēn
31. dē bi.ēste drē.ykē ge.rē le.t.zēmē.t.l
32. æ kani Xōm wæ.rēkē - ajs pē.t.n in zēj kē.t.l - of : ajsēt m zēj kē.t.l
33. stēkt is nē stēl in dřēm bēsēm
34. ne.jē - mētē ke.gēls wū.rēt er ir nimēr gēspalt
35. sila - kem ū.u al twi.e ki.ērē gēro.t.pē
36. di pē.r is ni rāe.p - dēr zit nōX nē wite kērn m
37. zē zēnēr tfelt - of : nōr tlā.nt
38. zet em i.est sēj gēlt me.t.jupXēdē.t.n
39. ai zalet nu.ēt ni wæ.t.d breŋē
40. ziz dēlefān er mēlēkwē.t
41. dē vent (plat) - of : man mut sēm wæ.t.f (plat) - of : vro.uw bēsXae.rēme
42. in tsXelt swēmēn is Xēvē.rlek
43. ajsz æ.rēg umdati stā.rēk is
44. wa.i mutē dēr dēlefāt fan emē eŋ gali dā.ndēr elēft
45. elēpta bet iz upēfē
46. ū.nzē mētēr ūsu.vēt az e væ.rēkē
47. zē sprījē u.mtē(r)wētst fēr e wētspēl
48. dēm bu.t.ōmkwe.t.kēr zēl dēm bu.t.ōm mētē
49. du.d i.esti vē.t.nstēr es to.t.
50. tēbēgrēte klipe vaz dr.ēstē mis - du.ōXmis - et lōf-vēspērs (enkel bij begrafenissen)
51. en sprā.i - pā.t.ēkwal - of : pā.t.ēXerēXt - Δtbra.jē
52. dē suldē.tē smē da wē.t.f er ū.r afXēsnajē
53. zēn vē.t.dēr æ.t em zēs jōr lā.ŋk nō.r tsXō.t.ō.tē gō.t.n
54. ik spēt em afXērē.jē zō lō.t lēstwē.t.ēr tē gō.t.n
55. | vē.t.l | di vē.rzē zē.dē ni fē.lēstī.r - of : — i.r nitē vō.l
56. e.rē potē zēni fēl wē.rēt
57. dē bru.ōtsXyp stō.t.d in dēn e.tērt
58. imērt izēt nōX tē kō.ut um tē bale (kinderspel met caoutch. bal)
59. di kē.es Xē.fđ en elēdēr liXt e.t.i
60. æ trēk on tpe.ērt sēnē stē.ērt
61. vrugēr plāxtē galē alē jō.rēnēr dē kē.t.rēmis tē kumē
62. dē pō.t.ēr zei dad ū.nzēlivēni.ēr vōlmēkt is
63. gō.j mē wēl gēzi.n mōr gē zē.it nikē
64. dē zwulēmē gōn traXkumē | zylē |
65. gō.t.dē vandē.t.X ni kē.t.rētē
66. e.tē zu.ēk Xē.rē kē.es
67. zēnē mōtar es kapot - æ liXt stil - of : im pan - of : æ liXt slo.t (ergens tuſſchen)
68. tē nē wæ.rēmēn daXēwist - æn tis nē zuXtēn o.t.vēt
69. da manēkē lu.ēp barevuts
70. dēr iz en sXō.r m dē kan
71. ik wō.u datē faktātēr nēm bri.ēt brēXt
72. ke pe.n ū men a.rē
73. ika mē Xēm dwē.ērsē mē.nsēn um
74. nōr sXōftēt spanē wē tpe.ēt m dē ni.f ka.r
75. kep wa kartē - al van dēr tē 'vērmidaX
76. dē zō.n van dē kēnēj iz u.ēk soldē.t Xēwist
77. wētē gmēn bo.gēmo.t.kēr wu.ēnē
78. di ru.ēzē sēbē lajē do.t.rēs - of : 'pikēdo.t.rēs (kindertaal, vooral voor netels)
79. kXēlu.ōfer nikskē van | wō.r.t |
80. tkinēkē waz du.ōt i.er dasēt kōstē du.ōpē
81. zēn u.ērēn en zēn u.ēgē lu.ēpē
82. er maskē - is me.t eŋ kārēfēkē nōr tēbēs Xēm brembe.zjē trēkē
83. dēr iz nē spāt atē li.er
84. ar zētē zēn stro.t o.pē
85. et fulēk sōXt nikē ā.ndērē dan gēlt æ.n rēkdom
86. dēr (meerv.) mēnt iz dru.ēX fan dēn dārst
87. dē wēX lu.ēpt sXē.ēf - tis wæ.t um lēstē.t.r | krum |
88. ikēXt fēr dē klā.t.ēne - en trumēltſē
89. dēm buk is Xēstōrēvē van eŋ kāst in tē slike
90. zēn li.t.kē was kart eŋ gu.t
91. m dē lumērt izd best
92. nē sXyter mut Xu.t kynē mi.rē - of : mikē
93. zukt is nōr mēnēn u.t
94. kwe.t ni wō.rkēmut Xēn zu.kē
95. nē ku.lē kēlder is Xu. fēr tēbēr
96. ik must ūsēblu.trē.ykē vēr tē vērstā.t.rēkē
97. ik mu.t i.est et fo.t.jēr in dē stal krē.jē
98. mēm bry.r was muj
99. dē mēlēkbē.r mōkt nē gru.ētēn tu.r
100. di 'bo.tērme.t.kēr iz dyn en zy.r - sty.rtēm er me.t. tryX
101. wē zō.uwē dē pyt up en y.r kynē vyle

102. æj stɔ:d up - *of* : æj ɔ:ut sən a:e:gən up sən
stykə - səky:r
103. æ kum nu:et Xmə məny.tə lɔ:t
104. in iteljə zəndər bæ:rgə di vy:r spəwə
105. dərəfdə (gæ.) dər əp də:uwə
106. im bu.um əbəz ën styk fan də bryXəvə.re
107. gə mut əns fə:lən is kumə kə:rə - *of* : gə mut
is nə:r əns fə:lə kumə kæ:kə
108. ajis fan ləvə gəkumə məjən gui bə:s - *of* : mə
fə:l s̄.ntə
109. dr də:r is fam by.k Xəmukt
110. e gətrot:ut wə:f mut kynə nə:r.jə
111. kə:p i.r gras Xəzə:t mər twas Xm guj zə:t
112. də:m brōwər zə:xtagət nə:X tə dī:r iz um tə
bə:wə
113. bə:kə - ik bə:k - gə:t bakt - ε:t. bakt - bakti -
wə:t bə:kə - ik baktə - gə:t baktə - ε:t. baktə -
wə:baktə - wə:jəbə gəbəkə
114. bə:l.jə - ik bə:l.i - gə:t bə:l.t - ε:t. bə:l.t - wə:
bə:l.jə - bə:l.jə wə:t. - ik bə:l.i - kə:m gəbə:l.jə -
bə:l.jə zu:æk
115. tiz e klæ:n mər tiz e fæ:n
116. gə kynd ir up də ma:r:t a:e:rə kra:e:gə
117. æjə Xəzə:t - datijup mə:n zəl də:ykə
118. də mæ:t se:i datəm gəlæ:k ə:j
119. ər wə:rə və:lf præ:zə
120. under drən æ:kəmbu:əm ligə və:l i:ekels
121. two:t:tər zəl gəj ko:kə - tko:kt al
122. tu:jis nə:χry:n - tis nə:X mə:(r) pas - *of* : zyst
Xəma:it
123. majənæ:s mə:kə zə mə:nən do:jər van ən a:r
124. da bu:əməkə zal dər mu:ələkynə grujə
125. də pastu:er æ: Xujə wa:ən
126. də dətsən emən ūnz ə:w ə:z im brā:nt Xəsto:kə
127. də mələk spət cə:tə kuj ərən ə:jər
128. də kəstər lə:it fər də krə:şdə:ge
129. də tre:mə van də krə:wə:rgə bə:gə dər tXəwirxt
130. suməgə mif:nə snytən æ:rt up
131. zəmən əm pers əm bla:uw gəslə:ge
132. də sə:uz is wa fla:uw
133. də sni:w lixtik
134. trz en rəwə gələjə dak əu nə:χəzi:n ə:p
135. ni:wpu:ərt uər nə:uw ən rəl ni:və stat
136. du:n - ik dunt - gə:t. du:gə:t - æ:t. du:gə:t -
wə:t. dunt - gə:t. du:gə:t - zəl dunt - ik de:jət -
gə:t. de:jət - a:t. de:jət - wa: də:jənət - gə:t. de:jət -
zy:li de:jənət - də:jəkik də - atijət mər də:t -
asət mər də:t.jə
137. du:opə - du:opkli:et - du:opfunt
138. dərəsə - a:t.e dərəst - a:t.e dərəstə - a:jə Xədərsə
139. bə:nə - ik bə:n - gə:t. bə:t - a:t.e bent -
wə:t bə:nə - gə:t. bə:t - zəl bə:nə - bə:təm -
- *of* : bənti - bunəm (zeldz.) - gəbunə
140. *Locale landmaten* : et Xəmet = 300 ru:i (44 a.);
1 r. = 10 vu:t = 14,59 m² - *of* : 3,82 m. × 3,82
141. *Watervamen* : tsXəlt - də snələ kre:k (*loopend water*) - də wə:t:tərgā:jk - də be:k (*off.* : *De Noorderbeek*) - də pytə - tXat (*putten v. e. overstrooming in 1831*)

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is ly-lo

De inwoners heeten ly-lənə:rə

Hun bijnaam is lilo:sə ki.wite; zoo heet men ze althans te Doel. Te Lilloo zegt men voor Oorderen en Wilmarsdonk : u:ətərəsə ku:əvə məjən wilmarşdū:jk:s ka:ntʃə = Oordersche kuif met een Wilmarsdonksch kantje.

Aantal inwoners op 31-12-30 : 1.379.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : ə:w ly-lo - ly-lofərt - ly-lokrə:sweχ - də blə:uw 'u:f - tpy:pkə (Piep in 't Riet) - t bu:əmkə - kə:ləs.uk - vo:gələzā:jk ; daarvan onderscheidt zich alleen ly-lokrə:sweχ door het gebruik van enkele eigen woorden ; bv. ziti:əm bu:ət is raja tegenover gewoon Lilloosch : - is fe:rə. Een eigenaardigheid van het Lilloosch in 't algemeen is, naar het gevoelen van de zegslieden het mannelijk pronominaal en lidwoord-gebruik zoowel voor meisjes als voor jongens ; bv. ajsi:k - i kumd um two:lef y:rən ə:n - dən ū:nzən is... (hij is ziek ; hij komt om twaalf uur aan ; de onze is...). Er wordt te Lilloo geen Fransch gesproken ; beschaaft Nederlandsch alleen door een paar Hollandsche inwijkelingen.

De bevolking bestaat hoofdzakelijk uit arbeiders, vooral grondwerkers die te Antwerpen en omstreken werken, en fabriekwerkers, w.o. een aantal in de suikerfabriek te L. werken ; er zijn slechts een twintigtal landbouwers en enkele schippers.

Zegslieden. 1. Reynaerts Frans ; 34 j. ; hier geboren en hier onderwijzer ; heeft steeds hier verbleven ; V. is van Zandvliet, M. van Nieuwmoer (bij Esschen) ; hij spreekt buiten de school gewoonlijk Lilloosch.

2. Van Steen Jozef ; 20 j. ; student ; hier geboren ; heeft buiten zijn pensionaatsjaren steeds hier verbleven ; V. is van hier, M. van Berendrecht ; spreekt gewoonlijk Lilloosch.